

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/49/2015
Identifikačné číslo spisu: 5014200340
Dátum vydania rozhodnutia: 26.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5014200340.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Ľubici Filovej, v právnej veci žalobcu: I., proti žalovanému: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, za účasti pribratého účastníka konania: ADVERTON, s. r. o., so sídlom Palárikova 76, Čadca, IČO: 46 550 291, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. k. 15646-3/2014-BA zo dňa 28.01.2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20Scud/10/2014-74 zo dňa 2. júna 2015, takto jednomyselne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20Scud/10/2014-74 zo dňa 2. júna 2015 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 20Scud/10/2014-74 zo dňa 2. júna 2015 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. k. 15646-3/2014-BA zo dňa 28.01.2014, ktorým rozhodnutím žalovaný odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovni, pobočka Čadca č. k. 46104-1/2013-CA zo dňa 02.10.2013 potvrdil, žiadajúc, aby súd preskúmané rozhodnutie zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd z obsahu administratívneho spisu mal preukázané, že kontrolou I. stupňového správneho orgánu so zameraním na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky v období od 01.03.2012 do 26.02.2013 bola vykonaná fyzická kontrola u zamestnávateľa v registrovanom sídle zamestnávateľa - Palárikova 76, Čadca a to od 26.02.2013 do 07.03.2013, ktorou bolo zistené, že zamestnávateľ na uvedenej adrese samostatnú kanceláriu nemá, dňa 26.02.2013 sa na uvedenej adrese nenachádzal žiadny zamestnanec,

ani konateľ spoločnosti ADVERTON, s.r.o.. Dňa 05.03.2013, kedy bola vykonaná opätovne kontrola na adrese spoločnosti sa nachádzali Y. P., konateľ spoločnosti a Y., splnomocnený konateľ za spoločnosť ADVERTON, s.r.o.. V rámci kontroly bolo zistené, že doklady zamestnávateľa sa nachádzajú na adrese Palárikova 76, Čadca. Pracovné zmluvy so zamestnancami boli uzatvorené do 28.06.2012 na 4 hodiny mesačne, po tomto dátume na 10 hodín mesačne. Všetci zamestnanci spoločnosti ADVERTON, s.r.o. roznášajú letáky na požiadanie poľských firiem po rôznych mestách na území Slovenskej republiky, pričom zamestnávateľ zadáva prácu zamestnancom telefonicky, e-mailom alebo prostredníctvom pošty. Zamestnanci sa dostavia buď po vlastnej osi alebo im spoločnosť zabezpečí dopravu. Žalovaný konštatoval, že kontrolou zameranou na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území SR sa nepodarilo preukázať na základe relevantných skutočností, že na žalobcu sa od 01.07.2012 do 31.12.2012 vzťahuje slovenská legislatíva.

Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 6 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“ alebo „zákon č. 461/2003 Z. z.“), v spojení s § 20 ods. 1 uvedeného zákona, ktorú právnu úpravu citoval, súčasne v intenciách čl. 11 ods. 1, čl. 13 ods. 3 Nariadenia (ES) európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29.04.2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „nariadenie 883/2004“) v spojení s nariadením (ES) č. 465/2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) 883/2004, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov.

Podľa názoru krajského súdu žalobca v danom prípade nepreukázal reálny výkon činnosti zamestnanca u označeného zamestnávateľa, keď ani dokladmi v rámci správneho konania, resp. dokladmi pripojenými v žalobe - pracovná zmluva, registračný list FO, štvrtročná správa o vykonaní prác, záznam Inšpektorátu práce Žilina o inšpekcii práce zo dňa 15.03.2013, záznam o vykonaní kontroly Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca, zo dňa 07.03.2013 a jeho príloha - správa o kontrole, zápočtový list - sa túto okolnosť nepodarilo preukázať. Štvrtročné správy o vykonaní prác opatrené vizitkami firiem predložené pribratým účastníkom krajský súd vyhodnotil ako nekonkrétne z hľadiska dátumu, miesta vykonania prác, ako aj rozsahu prác, majúce za to, že žalobca nimi nepreukázal reálne vykonávanie činnosti zamestnanca na území SR, keďže miesto vykonania prác je uvedené len ako Bratislava a Čadca, nie je v nich uvedený konkrétny dátum vykonania prác, ako aj rozsah prác, ktoré sa mali v uvedených firmách, ktorých vizitky sú súčasťou fotokópií štvrtročných prác, realizovať, nejedná sa o objektívny doklad, že žalobca bol v konkrétnom čase na konkrétnom mieste a najmä, že v ňom vykonával prácu podľa pracovnej zmluvy. Podľa názoru krajského súdu záznam z výkonu inšpekcie práce nesúvisel s prešetrovaním reálneho výkonu činnosti zamestnancov označeného zamestnávateľa. Ďalej krajský súd uviedol, že samotná pracovná zmluva nepreukazuje reálne vykonávanie práce, len preukazuje formálny právny základ dojednaného pracovného pomeru. Registračný list fyzickej osoby je dokladom o prihlásení žalobcu ako zamestnanca do poistného systému Sociálnej poisťovne, avšak nemá výpovednú hodnotu, či skutočne prihlásená fyzická osoba vykonávala konkrétnu činnosť ako zamestnanec. Potvrdenie o zamestnaní (zápočtový list) vystavil samotný pribratý účastník, ktorého tvrdenia sú odlišné od preukázaných zistení správnych orgánov, pričom sa neopiera o žiadne dôkazy od osôb nezainteresovaných vo veci. Preto takýto dôkaz nemá výpovednú hodnotu. Krajský súd ustálil, že ani z týchto listinných dôkazov žalobca nepreukázal konkrétne vykonávanie prác podľa pracovnej zmluvy, na základe ktorej mal vykonať práce promotéra služieb a produktov poskytovaných zamestnávateľom alebo klientmi zamestnávateľa.

Krajský súd dospel k záveru, že neboli splnené zákonné predpoklady pre aplikáciu základného nariadenia - čl. 13 (3), nakoľko nebol preukázaný reálny súbeh činností žalobcu ako SZČO na území Poľskej republiky a zamestnanca na území SR, keď nebolo preukázané, že žalobca vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch tak, ako predpokladá čl. 13 (3) základného nariadenia. Uvedené ustanovenia základného nariadenia predpokladajú skutočný, existujúci súbeh dvoch činností (zamestnanie a SZČO vykonávané v odlišných členských štátoch), len táto skutočnosť môže zakladať postup podľa základného nariadenia (čl. 13 (3)) a

aplikáciu uplatniteľných právnych predpisov príslušného členského štátu (hlava II čl. 16 vykonávacieho nariadenia).

Krajský súd konštatoval, že žalobca ako aj jeho zamestnávateľ, ktorí boli účastníkmi správneho konania, v konaní neunesli dôkazné bremeno a neprodukovali dôkazy, ktoré by spochybnili závery žalovaného a prvostupňového správneho orgánu, závery správy o kontrole zo dňa 07.03.2013, ktorá bola jedným z podkladov pre rozhodnutie žalovaného. Dôkazy, ktoré žalobca produkoval v žalobe a aj v správnom konaní nepreukazujú skutočnosť, že by reálne, v súlade s dohodnutými pracovnými podmienkami, pre označeného zamestnávateľa od 01.07.2012 do 31.12.2012 prácu reálne vykonával.

Záver prvostupňového správneho orgánu a žalovaného, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy, krajský súd považoval za súladný so zákonom, nakoľko § 20 zákona č. 461/2003 Z. z. ako zákonnú podmienku vzniku povinného poistenia predpokladá existenciu statusu žalobcu ako zamestnanca v pracovnom pomere, majúci za to, že takýto záver nie je v rozpore so skutočnosťou, že žalobcovi bol vydaný registračný list - prihláška FO do Sociálnej poisťovne, v ktorej bol označený identifikačnými údajmi a bol označený aj jeho zamestnávateľ ADVERTON, s.r.o, Čadca, s poukazom na to, že správnosť tohto záveru vyplýva aj z ustanovení § 15 ods. 1 písm. a/, § 19 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z. z., ktoré upravujú podmienky dôchodkového poistenia, poistenia v nezamestnanosti a povinného nemocenského poistenia, ktorých zákonným predpokladom pre priznanie je existencia statusu zamestnanca, ktorý žalobca v konaní nepreukázal.

Krajský súd poukazom na to, že keďže bolo preukázané, že žalobca vykonáva samostatne zárobkovú činnosť v členskom štáte - v Poľskej republike a nevykonáva činnosť zamestnanca u zamestnávateľa s miestom podnikania na území SR, podlieha výlučne právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva samostatne zárobkovú činnosť (čl. 11 (3) základného nariadenia), konštatoval, že neboli splnené podmienky pre aplikáciu čl. 13 (3) vo väzbe na čl. 11 (1) prvá veta základného nariadenia, nakoľko nebol preukázaný reálny súbeh vykonávania činnosti žalobcu ako zamestnanca a SZČO v dvoch členských štátoch.

Za nedôvodné krajský súd považoval námietky žalobcu vo vzťahu k vykonávaniu činnosti zamestnancov na území SR, že títo vykonávajú tzv. marginálne činnosti na území SR, nakoľko rozhodnutia správnych orgánov z týchto skutočností vôbec nevychádzajú. Podľa názoru krajského súdu v danom prípade nebolo potrebné sa zaoberať ani skutočnosťami registrového sídla zamestnávateľa, keďže nebol preukázaný reálny súbeh dvoch činností - zamestnanie a SZČO vykonávané v odlišných členských štátoch, tak ako to súd vyššie zdôvodnil. Rovnako za nedôvodnú považoval námietku diskriminačného zaobchádzania so žalobcom, keď žiadne takéto zaobchádzanie nebolo preukázané a samotné rozhodnutie v zmysle zákona nemôže byť pojmovo označené ako diskriminačné.

Krajský súd konštatujúc, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je súladné s ustanovením §§ 209 ods. 1 a nasl. zákona č. 461/2003 Z. z., vychádza zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a obsahuje v súlade s cit. zákonom predpísané náležitosti, dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto podľa § 250j ods. 1 O.s.p. žalobu zamietol.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 prvá veta O.s.p. a contrario. Náhradu trov konania žalobcovi nepriznal pre jeho neúspech v konaní.

2.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Žiline vydaný dňa 2. júna 2015 a rozhodnutie z 28. januára 2014 a predchádzajúce rozhodnutie Sociálnej poisťovni pobočka Čadca z 23. septembra 2013 č. 45379-1/2013-CA zrušil a následne vec odovzdal Sociálnej poisťovni pobočka Čadca na opätovné prešetrenie. Alternatívne žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol vo veci samej a skonštatoval, že

žalobcovi odo dňa 1. februára 2012 do 31. marca 2012 vzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi ADVERTON, s.r.o., Palárikova 76, Čadca, IČO: 46 553 291.

V dôvodoch odvolania žalobca vytýkal krajskému súdu nesprávne použitie čl. 288 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v súvislosti s čl. 4 ods. 3 Zmluvy o európskej únii tým, že neboli uplatnené a tým, že rozhodnutie bolo vydané na základe vnútroštátnych predpisov namiesto uplatnenia predpisov nariadení Európskej únie, ktorých obsah nemal byť v predmetom rozsahu rozširovaný, upravovaný ani dopĺňovaný. Dôvodil, že vydanie napadnutého rozsudku Krajským súdom v Žiline na základe vnútroštátnych právnych predpisov namiesto predpisov nariadení Európskej únie, ktorých obsah v predmetnom rozsahu nebolo možné rozširovať, modifikovať a ani dopĺňať, je potrebné uznať za hrubé porušenie zákona Európskej únie.

Žalobca vytýkal krajskému súdu tiež hrubé porušenie hmotného práva a to čl. 87a základného nariadenia v súvislosti s čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia a čl. 2 ods. 2 písm. b/ Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 465/2012 zo dňa 22. mája 2012, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 883/2004 vo veci koordinácie systémov sociálneho poistenia a Nariadenia (ES) č. 987/2009 týkajúce sa vykonávania Nariadenia (ES) č. 883/2004 tým, že boli nesprávne uplatniteľné a posúdenie práce navrhovateľa ako práce, ktorá má marginálny charakter, počas kedy sa uvedené predpisy nemôžu vzťahovať na navrhovateľa, pretože on uzatvoril pracovnú zmluvu pred tým ako vošli do platnosti predpisy o marginálnom charaktere práce a nepodal vyhlásenie o tom, aby sa na neho nevzťahovalo prechodné obdobie uvedené v čl. 87a základného nariadenia, preto sa na navrhovateľa vzťahuje 10 ročné prechodné obdobie, počas ktorého sa neuplatňuje predpis čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia. Dôvodil, že pracovná zmluva navrhovateľa dohodnutá s účastníkom konania bola uzatvorená pred dňom 28. júna 2012, teda pred dňom vstúpenia do platnosti nariadenia č. 465/2012. Vytýkal súdu prvého stupňa, že v plnom rozsahu opomenul vo svojich rozhodnutiach prechodné predpisy, keďže na navrhovateľa nie je možné uplatniť normy týkajúce sa marginálnej práce. Tiež namietal, že súčasne mu bolo vytknuté marginálny charakter vykonávanej práce a súčasne nevykonávanie práce. Uvedol, že napadnuté rozhodnutia vychádzajú z nesprávnych skutkových záverov vyplývajúcich z neodôvodnených tvrdení sociálnej poisťovne, ktoré boli v rozpore s obsahom protokolov vyhotovených z kontrol uskutočnených sociálnou poisťovňou a inšpektorátom práce o nevykonávanie práce navrhovateľom u účastníka konania, a aj keď z kontrolných protokolov nevyplývali žiadne porušenia, napriek tomu bol navrhovateľ vylúčený zo sociálneho poistenia. Poukázal na to, že rozhodnutie, ktoré mu bolo doručené, bolo vo svojom obsahu rovnaké ako u ostatných občanov Poľskej republiky zamestnaných na základe pracovnej zmluvy u niekoľko desiatok slovenských subjektov, ktorí vykonávajú podnikateľskú činnosť. Vyslovil názor, že dohodnuté konanie sociálnej poisťovne a Zakladu Ubezpieczeń Społecznych poukazujú na účelovú snahu vylúčiť poľských občanov zo systému sociálneho poistenia na Slovensku a tým obmedziť princípy slobodného pohybu osôb, kapitálu a technológií. Ďalej vytýkal žalovanému, ako aj súdu prvého stupňa, že prehliadali platné predpisy Európskej únie a ich postup bol v rozpore so zásadou zistenia pravdivého skutkového stavu. Poukazom na skutkové zistenia vo vzťahu k výkonu jeho práce na Slovensku popieral správnosť tvrdení, že jeho pobyty na Slovensku boli spojené výlučne s turistikou, keďže nie sú potvrdené žiadnymi dôkazmi, majú za to, že potvrdenia z pobytu v hoteli, v ktorých sa uvádza „turistické účely“, nie je možné posudzovať v neprospech navrhovateľa. Trval na tom, že predložil dostatočné doklady, z ktorých by vyplývalo, že vykonával poctivú prácu na území Slovenska, majú tiež za to, že dožadovanie od navrhovateľa iných dokladov, ktoré boli uvedené v odôvodnení rozsudku súdu v priebehu súdneho konania, je minimálne oneskorené, ako aj, že súd sa pokúša na účastníka konania ako zamestnávateľa ukladať povinnosti, ktoré mu podľa zákona neprináležia. Uvedol, že tak ako on aj účastník konania sa dostali do absurdnej situácie, keď musia zdôvodňovať činnosti vykonávanej práce, zatiaľ čo občania Slovenskej republiky sú z tejto povinnosti oslobodení, v čom videl diskrimináciu poľských občanov. V danej súvislosti poukázal na rozhodnutie Medzinárodného súdneho dvora zo dňa 24. októbra 74 vo veci 36/74 B.N.O. Walrave a L. J.N. Koch v. Association Union Cycliste Internationale, Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie a Federación Española Ciclismo.

Žalobca ďalej namietal hrubé porušenie hmotného práva a to čl. 45, 46 a 48 Zmluvy o fungovaní Európskej únie tým, že bol vykonaný ľubovoľný odtrhnutý od judikatúry a zaväzujúci výklad princípů slobodného pobytu zamestnancov a ponímania zamestnanca a taktiež pravidiľ rovnosti, aj keď doklady ako aj vysvetlenia podané navrhovateľom zreteľne preukazujú, že je zamestnancom podľa zákonov Európskej únie. V danej súvislosti poukázal na rozsudok Medzinárodného súdneho dvora zo dňa 23. marca 1982 vo veci 53/81, D.M. Levin v. Staatssecretaris van Justitie, zo dňa 3. júla 1986 vo veci 66/85, Deborah Lawrie-Blum v. Land Baden-Württemberg a rozsudok zo dňa 31. mája 1987, veci 344/87, I Betray v. Staatssecretaris van Justitie), zo dňa 6. novembra 2003 vo veci C-413/01, Franca Ninni-Orasche v. Bundesminister für Wissenschaft, Verkehr und Kunst, v ktorých je definovaný pojem zamestnanca v súlade s článkom 48.

Žalobca ďalej namietal porušenie čl. 14 ods. 5b vykonávacieho nariadenia, ktoré malo vplyv na obsah napadnutého rozsudku tým, že bolo podporené stanovisko, že práca navrhovateľa mala marginálny charakter, kedy Zaklad Ubezpieczeń Społecznych ako inštitúcia miesta bydliska nie je oprávnená posudzovať pracovnú dobu navrhovateľa vykonávanú na základe pracovnej zmluvy uzatvorenej so slovenským zamestnávateľom, a v tejto záležitosti sa sociálna poisťovňa vo vydaných rozhodnutiach ako aj prvostupňový súd vo svojom rozsudku podriadil napadnutému rozhodnutiu na základe vykonaného posúdenia prostredníctvom Zaklad Ubezpieczeń Społecznych a opomenul argumentácie navrhovateľa týkajúce sa výmery a charakteru jeho práce. Tvrdil, že vo vzťahu k navrhovateľovi je nadriadenou inštitúciou sociálna poisťovňa ako inštitúcia miesta výkonu práce, keď predpisy čl. 13 ods. 3 základného nariadenia dávajú do popredia zamestnanie na základe pracovnej zmluvy. Poukázal na to, že už v odvolaní proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne pobočka Čadca ako aj Sociálnej poisťovni - ústredne vypočítal, že vykonáva svoju činnosť ako zamestnanec na území Slovenskej republiky v rozsahu 5 % času menovaného činnosti ako samostatne zárobkovo činná osoba, keď vykonával činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v rozsahu maximálne 160 hodín mesačne a činnosť ako zamestnanec vykonával v rozsahu 10 hodín mesačne. Zdôraznil, že ani Zaklad Ubezpieczeń Społecznych ani sociálna poisťovňa nekonali v súlade s legislatívou spoločenstva a prijali záver, že činnosť žalobcu ako zamestnanca na území Slovenskej republiky je zanedbateľná. Namietal, že súčinnosť v zákonomnom rozsahu medzi poľskou poisťovňou a sociálnou poisťovňou chýbala, považujúc to v rozpore s účelom čl. 48 až 51 Lisabonskej zmluvy, v ktorom sa zaručuje zamestnancom využívajúcim práva slobodného pobytu, aby nestrácali výhody, ktoré im patria zo sociálneho zabezpečenia v súlade s legislatívou určitej členskej krajiny.

Žalobca tiež vytýkal súdu prvého stupňa porušenie čl. 16 ods. 2, 3 a 4 v súvislosti s čl. 20 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009 týkajúceho sa vykonávania Nariadenia č. 883/2004 vo veci koordinácie systémov sociálneho poistenia, ktoré má vplyv na obsah napadnutého rozsudku tým, že ostalo v platnosti rozhodnutie sociálnej poisťovne, ktoré bolo vydané v priebehu nedôvodne uplatniteľnej procedúry príslušnej legislatívy, pretože sociálna poisťovňa v 1. a 2. stupni vydala rozhodnutie o vylúčení navrhovateľa z poistenia pred vydaním akéhokoľvek rozhodnutia Zaklad Ubezpieczeń Społecznych, pričom iba v dôsledku správne uplatniteľnej procedúry určovania príslušnej legislatívy s prihliadnutím na čl. 16 vykonávacieho nariadenia prostredníctvom inštitúcie podľa miesta bydliska - Zaklad Ubezpieczeń Społecznych, mohla inštitúcia podľa miesta výkonu práce - sociálna poisťovňa, vydať napadnuté rozhodnutia z 23. septembra 2013 a následne z 28. januára 2014. Uviedol že Zaklad Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Opolu bol inštitúciou, ktorá mala výlučnú povinnosť určiť slovenskú legislatívu, namiesto toho sa Zaklad Ubezpieczeń Społecznych riadil podľa predchádzajúcich rozhodnutí vydaných sociálnou poisťovňou, a preto postup sociálnej poisťovne ako inštitúcie v mieste výkonu práce bolo v rozpore s článkom 16 ods. 2 a 3 vykonávacieho nariadenia.

Žalobca ďalej vytýkal súdu prvého stupňa porušenie čl. 6 a 16 vykonávacieho nariadenia, ktoré má vplyv na obsah napadnutého rozsudku tým, že bolo prostredníctvom sociálnej poisťovne vydané rozhodnutie v oboch inštitúciách bez prijatia postupu dialógu a zmierovacieho konania, ktoré sú uvedené v článku 6 a 16 vykonávacieho nariadenia ako aj v ustanoveniach Rozhodnutia č. A1 Správnej komisie zo dňa 12. júna 2009 o ustanovení dialógu a zmierovacieho konania v rozsahu platnosti dokumentov, určenia príslušnej legislatívy a poskytnutia dávok podľa základného nariadenia, počas kedy je v priebehu

určovania príslušnej legislatívy pre poistenca potrebná spolupráca a porozumenie príslušných inštitúcií za účelom splnenia všetkých práv, ktoré navrhovateľovi prislúchajú.

Žalobca tiež vytýkal súdu prvého stupňa závažné porušenie hmotného práva, ktoré malo vplyv na obsah napadnutého rozsudku a to čl. 13 ods. 3 Nariadenia č. 883/2004, v ktorom sa nachádza kolízna norma poukazujúca na legislatívu príslušnú vo veci sociálneho zabezpečenia osoby bežne realizujúcej činnosť ako zamestnanca a činnosť ako samostatne zárobkovej činnéj osoby v rôznych členských krajinách, čím sa vylučuje možnosť určenia legislatívy príslušnej pre tento právny vzťah iným spôsobom ako je uvedený v norme o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Uviedol, že v jeho prípade nie je žiadne rozhodnutie vo veci právoplatne skončené, lebo rozhodnutie sociálnej poisťovne Poľskej republiky Zakład Ubezpieczeń Społecznych nesprávne určil pre žalobcu poľskú legislatívu v oblasti sociálneho poistenia, ktoré rozhodnutie je neprávoplatné, a preto napadnuté rozhodnutia Sociálnej poisťovne - Čadca a Sociálnej poisťovne - ústredie, sú predčasné.

3.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. S odvolacími dôvodmi uvedenými žalobcom v jeho odvolaní nesúhlasil. Uviedol, že žalobca v odvolaní neuviedol také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozhodnutia Sociálnej poisťovne - ústredie. Preskúmané rozhodnutie zo dňa 28. januára 2014, napadnuté žalobou, považoval za vydané v súlade so zákonom, poukazom na to, že v odôvodnení je náležite objasnené, z akých dôvodov žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 1. júla 2012 do 31. decembra 2012 podľa slovenskej legislatívy. Tiež uviedol, že vo svojom vyjadrení zo dňa 17. júla 2014 k žalobe zaujal stanovisko ku každej žalobnej námietke žalobcu, ktorého sa naďalej pridržiava.

4.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril príbratý účastník konania tak, že navrhoval odvolaniu vyhovieť.

5.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania žalobcu (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok, ktorým krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu zo dňa 28. januára 2014 č. 15646-3/2014-BA, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ako aj konania im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto

vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, a preto ich neopakuje a súčasne na ne poukazuje. Predmetom preskúvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu, ktorým žalovaný s konečnou platnosťou rozhodol, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi ADVERTON, s.r.o., od 01.07.2012 do 31.12.2012 podľa slovenskej legislatívy.

Predovšetkým najvyšší súd upriamuje pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a konania mu predchádzajúceho v rozsahu odvolacích námietok odvolací súd dospel k záveru, že v danej veci súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie.

Zásadné námietky žalobcu, ktorými napáda zákonnosť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa ako aj rozhodnutí žalovaného správneho orgánu spočívajú v jeho tvrdení, že prvostupňový súd ako aj žalovaná v danej veci postupovali a rozhodli v rozpore s právnou úpravou ustanovenou v Nariadeniach Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia - (porušenie čl. 11 ods. 1, čl. 13 ods. 3, čl. 87a) a č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009 týkajúceho sa vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 - (namiatané porušenie čl. 6, čl. 14 ods. 5b/, čl. 16 ods. 2, 3, 4, čl. 20), vytýkajúc krajskému súdu ich nesprávnu aplikáciu a postup podľa vnútroštátnych predpisov, čo považoval v rozpore s právnou úpravou Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd zameral svoju pozornosť na to, či krajský súd venoval náležitú pozornosť prieskumu zákonnosti napadnutých rozhodnutí vydaných sociálnou poisťovňou v oboch stupňoch vo vzťahu k namietanej právnej úprave ustanovenej v Nariadení ES č. 883/2004 a v jeho vykonávanom nariadení č. 987/2009.

Európsky parlament a Rada prijal Nariadenie č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho

zabezpečenia so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej články 42 a 308, konajúc postupom v článku 251 zmluvy, sledujúc ciele, uvedené v preambule zmluvy, z ktorých odvolací súd upriamuje pozornosť najmä na to: že pravidlá koordinácie vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia patria do rámca voľného pohybu osôb a mali by prispieť k zlepšeniu ich životnej úrovne a podmienok zamestnania; zmluva neustanovuje právomoci iné ako tie, ktoré sú uvedené v článku 308 na prijatie primeraných opatrení v rámci oblasti sociálneho zabezpečenia osôb iných ako zamestnancov; nariadenie Rady (EHS) 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a na ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva [4], bolo zmenené a doplnené a aktualizované viac krát, aby sa zohľadnil nielen vývoj na úrovni spoločenstva vrátane rozsudkov Súdneho dvora, ale tiež, aby sa zohľadnili zmeny právnych predpisov na vnútroštátnej úrovni. Tieto faktory zohrali svoju úlohu v čase, keď sa koordinačné pravidlá spoločenstva stávali zložitými a príliš rozsiahlymi. Nahradenie a súčasne modernizovanie a zjednodušovanie týchto pravidiel je preto dôležité, aby sa dosiahol cieľ voľného pohybu osôb; je potrebné rešpektovať osobitné vlastnosti vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia a vypracovať iba systém koordinácie; je potrebné v rámci takejto koordinácie zaručiť v rámci rovnosti spoločenstva prístup pre dané osoby podľa rozličných vnútroštátnych právnych predpisov; prispôbenie faktov alebo udalostí, ku ktorým dochádza v jednom členskom štáte, nemôže v žiadnom prípade viesť k tomu, aby sa iný členský štát stal príslušným alebo jeho právne predpisy uplatniteľnými; vzhľadom na proporionalitu by sa mala venovať pozornosť tomu, aby sa zabezpečilo, že zásada prispôbenia faktov alebo udalostí nevedie k objektívne neopodstatneným výsledkom alebo k prekryvaniu dávok rovnakého druhu za tú istú dobu; je potrebné, aby osoby, ktoré sa pohybujú v rámci spoločenstva, podliehali systému sociálneho zabezpečenia iba jediného členského štátu, aby sa tak predišlo prekryvaniu uplatniteľných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov a komplikáciám, ktoré by z toho mohli vzniknúť;

Podľa čl. 1 uvedeného nariadenia ES písm. a/ "činnosť ako zamestnanec" znamená každú činnosť alebo rovnocennú situáciu, ktorá sa za takú považuje na účely právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia členského štátu, v ktorom takáto činnosť alebo rovnocenná situácia existuje; písm. c/ "poistenec" vo vzťahu k odvetviam sociálneho zabezpečenia, na ktoré sa vzťahuje hlava III, kapitoly 1 a 3, znamená každú osobu, ktorá spĺňa podmienky požadované podľa právnych predpisov členského štátu príslušného podľa hlavy II, nároku na dávky, pri zohľadnení ustanovení tohto nariadenia;

Podľa čl. 1, bod 1/ uvedeného nariadenia ES toto nariadenie sa vzťahuje na štátnych príslušníkov členského štátu, osoby bez štátnej príslušnosti a utečencov, ktorí majú bydlisko v členskom štáte a podliehajú alebo podliehali právnym predpisom jedného alebo viacerých členských štátov, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých.

Podľa čl. 11, bod 1/ uvedeného nariadenia ES osoby, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu. Tieto právne predpisy sa určujú v súlade s touto hlavou.

Podľa čl. 13, bod 3 uvedeného nariadenia ES osoba, ktorá zvyčajne vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch, podlieha právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva činnosť ako zamestnanec, alebo ak vykonáva takúto činnosť v dvoch alebo viacerých členských štátoch, právnym predpisom určeným v súlade s odsekom 1.

Podľa čl. 16 nariadenia ES č. 987/2009, ktorým upravuje postup uplatňovania článku 13 základného nariadenia:

1. Osoba, ktorá vykonáva činnosť v dvoch alebo vo viacerých členských štátoch, informuje o tejto skutočnosti inštitúciu určenú príslušným úradom členského štátu bydliska.
2. Určená inštitúcia členského štátu bydliska bezodkladne určí uplatniteľné právne predpisy, ktoré sa na dotknutú osobu uplatňujú, so zreteľom na článok 13 základného nariadenia a článok 14 vykonávacieho nariadenia. Toto určenie sa považuje za predbežné. Inštitúcia informuje o predbežnom určení uplatniteľných právnych predpisov určené inštitúcie každého členského štátu, v ktorom sa činnosť vykonáva.

5. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy boli predbežne alebo definitívne určené za uplatniteľné, to bezodkladne oznámi dotknutej osobe.

6. Ak dotknutá osoba neposkytne informácie podľa odseku 1, uplatnia sa ustanovenia tohto článku na podnet inštitúcie určenej príslušným úradom členského štátu bydliska, len čo je o situácii tejto osoby informovaná, napríklad aj prostredníctvom inej dotknutej inštitúcie.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s administratívnym spisom žalovaného správneho orgánu dospel k zhodnému názoru ako súd prvého stupňa, že žalovaný správny orgán v danej veci postupoval v intenciách citovanej právnej úpravy, pre vydanie rozhodnutia si zadovážil dostatok skutkových podkladov, z ktorých vyvodil správny právny záver, ktorý aj v odôvodnení napadnutého rozhodnutia jasným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnil, a preto jeho rozhodnutie treba považovať za súladné so zákonom. Z uvedených dôvodov v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre zamietnutie žaloby súdom prvého stupňa.

Po vyhodnotení odvolacích dôvodov najvyšší súd vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. preto konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchytil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.

Zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného v danej veci je zrejmé, že prvostupňovým rozhodnutím č. 46104-1/2013-CA z 2. októbra 2013 Sociálna poisťovňa pobočka Čadca rozhodla tak, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi ADVERTON, s.r.o., od 01.07.2012 do 31.12.2012 podľa slovenskej legislatívy. Na základe odvolania proti tomuto rozhodnutiu žalobou napadnutým rozhodnutím 15646-3/2014-BA zo dňa 28.01.2014 žalovaný prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovni pobočka Čadca z 02.10.2013 potvrdil a odvolanie žalobcu a účastníka konania zamietol. Z odôvodnenia rozhodnutí sociálnej poisťovne v oboch stupňoch vyplýva, že sociálna poisťovňa v danom prípade postupovala a vydala rozhodnutia podľa právnej úpravy ustanovenej v Nariadení Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a Nariadenia č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009 týkajúceho sa vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004. Vychádzajúc zo skutkových zistení je tiež zrejmé, že sociálna poisťovňa začala konať v danom prípade na základe podnetov poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia, keď vo viacerých prípadoch poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia - Zakład Ubezpieczeń Społecznych žiadala sociálnu poisťovňu o informáciu, či dotknuté osoby vykonávajú činnosť zamestnanca na území Slovenskej republiky, kde má zamestnávateľ sídlo. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zdôvodnila svoju žiadosť tým, že v posledných rokoch na území Poľskej republiky vznikli firmy, ktoré sprostredkujú pre poľských samostatných podnikateľov zamestnanie na úväzok v iných členských štátoch s tým, že v mnohých prípadoch cieľom tejto činnosti nie je výkon zamestnania na pracovnú zmluvu mimo hraníc Poľskej republiky, ale vyhýbanie sa platenia odvodov na sociálne zabezpečenie v Poľskej republike z podnikateľskej činnosti, ktorú v Poľskej republike vykonávajú. Na základe podnetu Zakład Ubezpieczeń Społecznych Sociálna poisťovňa - pobočka Čadca vykonala u zamestnávateľa žalobcu v registrovanom sídle zamestnávateľa ADVERTON, s.r.o., Palárikova 76, Čadca kontrolu zameranú na preverenie reálneho výkonu činnosti jeho zamestnancov, a teda aj žalobcu, na území Slovenskej republiky. Z výsledkov tejto kontroly nevyplynuli skutkové zistenia preukazujúce skutočný, reálny výkon práce žalobcu ako zamestnanca uvedenej spoločnosti na území Slovenskej republiky, keď predložené formálne doklady - pracovná zmluva, registračný list FO, štvrtročná správa o vykonaní prác opatrené vizitkami firmami predložené príbratým účastníkom, záznam Inšpektorátu práce Žilina o inšpekcii práce zo dňa 15.03.2013, potvrdenie o zamestnaní (zápočtový list), nepreukazovali čas a miesto vykonania prác, ako ani ich rozsah, žalobca a ani jeho zamestnávateľ - účastník konania, nepredložil žiaden taký dôkaz, ktorý

objektívne preukázal skutočné reálne vykonávanie činnosti žalobcu ako zamestnanca na území SR.

Vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu odvolací súd tiež za nedôvodnú považoval odvoláciu námietku žalobcu, že postupu a vydaniu rozhodnutí sociálnou poisťovňou nepredchádzalo spoločné konanie so Zaklad Ubezpieczeń Społecznych, pretože skutkové zistenia práve potvrdzujú, že sociálna poisťovňa v danom prípade postupovala v úzkej súčinnosti s inštitúciou sociálneho zabezpečenia v Poľskej republike a na základe vzájomnej spolupráce, pre ktorú nariadenia EÚ nestanovia žiadnu formu, začala kontrolou preverovať existenciu zamestnávateľa a skutočný výkon práce jeho zamestnancov - aj žalobcu, za účelom uplatnenia správnej aplikácie právnych predpisov vo vzťahu k sociálnemu zabezpečeniu v zmysle základného nariadenia, teda sociálna poisťovňa v konaní postupovala v súlade s čl. 6 a s čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia.

Odvolací súd ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku žalobcu, ktorou namietal porušenie článku 13 ods. 3 základného nariadenia. K uvedenej námietke konštatuje, že pre aplikáciu tohto článku musia byť splnené zákonné hmotnoprávne podmienky v tejto právnej úprave základného nariadenia stanové a to predovšetkým preukázanie výkonu činnosti zamestnanca na území členského štátu, v danom prípade žalobcu na území Slovenskej republiky. Podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom krajského súdu formálne uzatvorenie pracovnej zmluvy medzi zamestnancom a zamestnávateľom ešte nezakladá žalobcovi právo na aplikáciu článku 13 ods. 3 základného nariadenia, pretože uzatvorením pracovnej zmluvy pracovník nenadobúda automaticky status zamestnanca. Vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora EÚ za zamestnanca je potrebné považovať každého, kto vykonáva skutočne konkrétne činnosti, teda ten kto vykonáva skutočnú a efektívnu činnosť. Napokon aj z článku 13 ods. 3 základného nariadenia vyplýva, že výkon práce musí byť reálny. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd dospel k záveru, že sociálna poisťovňa napadnutými rozhodnutiami ako aj súd prvého stupňa v procese preskúmania zákonnosti rozhodnutia nepostupovali v rozpore s právnou úpravou obsiahnutou v základnom nariadení o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a jeho vykonávacieho nariadenia. Nemožno vytknúť žalovanému správne orgány, že vo veci nevykonali dokazovanie v dostatočnom rozsahu, nezistil dostatočne skutkový stav veci, pretože formálne doklady predložené zamestnávateľom žalobcu len formálne deklarovali vznik pracovného pomeru medzi žalobcom a účastníkom konania, bez akejkoľvek výpovednej hodnoty o tom, že žalobca ako zamestnanec na území Slovenskej republiky skutočne uskutočňoval činnosti podľa pracovnej zmluvy. Taktiež nie je možné vytknúť žalovanému, že na žalobcu resp. jeho zamestnávateľa preniesol nad rozsah zákona dôkaznú povinnosť, pretože vykonávacie nariadenie v čl. 16 ods. 1, 6 stanoví osobe vykonávajúcej činnosť vo viacerých členských štátoch povinnosť poskytnúť príslušnej inštitúcii sociálneho zabezpečenia informácie, teda samotná právna úprava vykonávacieho nariadenia ustanovuje dôkaznú povinnosť osobe vykonávajúcej činnosť vo viacerých členských štátoch, výkon svojej činnosti preukázať. Pre správnu aplikáciu hmotnoprávnej úpravy čl. 13 ods. 3 základného nariadenia v danom prípade bolo vyriešenie základnej otázky, či žalobca na území Slovenskej republiky požíval status zamestnanca, vzhľadom k uvedenému preto bolo aj jeho povinnosťou v preskúmvacom konaní predložiť alebo navrhnúť také dôkazy, ktoré by nespochybniteľným spôsobom preukazovali, že na území Slovenska skutočne aj vykonával prácu dojednanú v predloženej pracovnej zmluve. Nepredloženie takýchto dôkazov malo za následok neunesenie jeho dôkaznej povinnosti na preukázanie pravdivosti jeho tvrdení o výkone zamestnania na Slovensku.

Vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu odvolací súd sa stotožňuje so záverom krajského súdu, že neboli splnené zákonné predpoklady pre aplikáciu základného nariadenia - čl. 13 (3), nakoľko nebol preukázaný reálny súbeh činností žalobcu ako SZČO na území Poľskej republiky a zamestnanca na území SR, keď nebolo preukázané, že žalobca vykonáva činnosť ako zamestnaná osoba a činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba v odlišných členských štátoch tak, ako to predpokladá čl. 13 (3) základného nariadenia. Uvedené ustanovenia základného nariadenia predpokladajú skutočný, existujúci súbeh dvoch činností (zamestnanie a SZČO vykonávané v odlišných členských štátoch), len táto skutočnosť môže zakladať postup podľa základného nariadenia (čl. 13 (3)) a aplikáciu uplatniteľných právnych predpisov príslušného členského štátu (hlava II čl. 16 vykonávacieho nariadenia).

S poukazom na uvedené vyššie odvolací súd vyhodnotil za nedôvodnú aj odvoláciu námietku žalobcu, ktorou namietal porušenie čl. 14 ods. 5b/ vykonávacieho nariadenia, keď krajský súd ako aj žalovaný pri svojom rozhodovaní vychádzali zo stanoviska, že práca navrhovateľa mala marginálny charakter, pretože rozhodnutia žalovaného z takejto skutočností vôbec nevychádzajú. Sociálna poisťovňa v oboch stupňoch ustálila svoj právny záver, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy, na základe skutkových zistení, že žalobca nepreukázal výkon činnosti zamestnanca na území Slovenska a nie z dôvodu, že výkon práce žalobcu na území Slovenska bol zanedbateľný.

Vychádzajúc z uvedeného vyššie neobstoja ani námietky žalobcu, ktorými namietal nesprávne použitie čl. 288 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v súvislosti s čl. 4 ods. 3 Zmluvy o európskej únii, keď napadnuté rozhodnutia boli vydané na základe vnútroštátnych predpisov namiesto uplatnenia predpisov nariadení Európskej únie, ktorých obsah nemal byť v predmetom rozsahu rozširovaný, upravovaný ani doplňovaný, čím boli porušené základné princípy Zmluvy o založení európskeho spoločenstva. K uvedenému odvolací súd konštatuje: Tak z administratívneho spisu ako aj z odôvodnenia rozhodnutia žalovanej i z odôvodnenia prvostupňového správneho rozhodnutia a v neposlednom rade aj z rozsudku krajského súdu vyplýva, že sociálna poisťovňa v oboch stupňoch a tiež krajský súd postupovali a vydali rozhodnutia podľa platného znenia Nariadenia č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a jeho vykonávacieho Nariadenia č. 987/2009.

Pokiaľ žalobca poukazoval na judikatúru Európskeho súdneho dvora vo vzťahu k pojmu zamestnanec, odvolací súd zastáva názor, že označené rozhodnutia Európskeho súdneho dvora nie je možné aplikovať na daný prípad, pretože tieto vychádzajú z iného skutkového základu a týkajú sa vzťahu pracovníka a charakteru pracovného vzťahu medzi zamestnancom a zamestnávateľom, pričom sociálna poisťovňa v danom prípade nerozhodovala o pracovnoprávnom vzťahu medzi žalobcom a jeho zamestnávateľom, keď predmetom napadnutých rozhodnutí sociálnej poisťovne v danom prípade bolo rozhodovanie, či žalobcovi (ne)vzniklo povinné poistenie podľa slovenskej legislatívy v súlade s nariadeniami Európskeho spoločenstva č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a č. 987/2009.

Odvolací súd za nedôvodnú považoval aj námietku žalobcu, že sociálna poisťovňa svojím postupom sa dopustila hrubej diskriminácie občanov Poľska zamestnaných na území Slovenskej republiky. Vychádzajúc zo skutkových zistení treba považovať za preukázané, že pobočky sociálnej poisťovne rozhodujú o zániku sociálneho poistenia po skončení platnosti formulárov E 101/PD A1 alebo o nevzniku povinného sociálneho poistenia, ak nebolo definitívne rozhodnuté o uplatniteľnej legislatíve vo vzťahu ku všetkým zamestnancom bez rozdielu národnosti či štátnej príslušnosti. Postup v súlade s nariadeniami Európskeho spoločenstva a v súlade so zákonom nie je možné považovať za diskriminačné.

Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že skutkové zistenia potvrdzujú správnosť záveru žalovanej, že v danom prípade žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti u zamestnávateľa ADVERTON s.r.o., v období od 01.07.2012 do 31.12.2012, a to aj napriek tomu, že bola za žalobcu podaná prostredníctvom zamestnávateľa prihláška do systému sociálneho zabezpečenia, keď samotné prihlásenie žalobcu do sociálnej poisťovne nezakladá právo na vznik uvedeného poistenia na území Slovenskej republiky.

Záverom odvolací súd dodáva, že neuniklo jeho pozornosti, že najvyšší súd už konal a rozhodol v obdobných veciach. Napr. Najvyšší súd SR v obdobnej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 10Sžso 56/2015, ktorým rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/46/2014-53 zo dňa 26. mája 2015 zmenil tak, že žalobu zamietol. Odvolací súd sa s názorom vysloveným v označenom rozsudku plne stotožnil. V inej obdobnej veci Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 9Sžso 93/2015 rozsudkom Krajského súdu v Prešove, č. k. 5S/25/2014-36 zo dňa 18. februára 2015 zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej č. 15515-4/2014-BA zo dňa 27. januára 2014, zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd v označenej veci dospel k záveru o nedostatočne

zistenom skutkovom stave veci, konštatujúc, že z administratívneho spisu žalovanej nemožno vyvodit' objektívny záver o existencii dohody podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia a súčasne o nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovanej pre nedostatok dôvodov. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že napriek tomu, že v poslednom období v dôsledku odvolania účastníkov konania bolo najvyššiemu súdu predložené krajskými súdmi viacero vecí s obdobnou problematikou, povinnosťou odvolacieho súdu tak, ako aj krajského súdu ako súdu prvého stupňa, je zaoberať sa každou vecou samostatne a i keď vychádzajúc zo skutkových zistení známych z inej rozhodovacej činnosti, posudzovať zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej individuálne a nezávisle od iných rozhodnutí žalovanej ako individuálnych správnych aktov a pokiaľ sú predmetom súdneho prieskumu, nezávisle od iných rozhodnutí súdu v daných veciach.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že námietky žalobcu uvedené v jeho odvolaní nie sú relevantné k vyhovneniu jeho odvolacieho návrhu, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a v spojení s § 219 ods. 1, 2 a s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd v zmysle ust. § 250k ods. 1, s § 246c ods. 1, a s § 224 ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu jeho neúspechu v tomto konaní.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.